

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، دانش و تحقیک
تعاونت تحقیقات و فناوری

سمہ تعالیٰ

کلیه معاونین محترم پژوهشی دانشگاه های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی (...)
معاون محترم علوم پزشکی دانشگاه آزاد اسلامی

سلام عليكم

احتراماً به استحضار می‌رساند، با توجه به افزایش روزافزون تولید فراورده‌های بیولوژیک و دارویی در داخل کشور و لزوم انجام کارآزمایی‌های بالینی بر روی این نوع فراورده‌ها و با توجه به حساسیت موضوع و ضرورت اخذ کلیه‌ی مجوزهای لازم از شورای پژوهشی، کمیته‌ی اخلاق در پژوهش‌های زیست پژوهشی، کمیته‌ی مطالعات بالینی و اداره کل دارو سازمان غذا و دارو، دستورالعمل اختصاصی درخصوص تسريع در روند بررسی اینگونه طرح‌ها با همکاری کمیته‌ی ملی اخلاق در پژوهش‌های زیست پژوهشی و کمیته‌ی مطالعات بالینی سازمان غذا و دارو تدوین شده است که به پیوست می‌باشد. خواهشمند است دستور فرمایید، با استناد به بند ۲ این دستورالعمل، طرح‌های مرتبط با صنعت در اولویت دستورکار جلسه‌ی کمیته‌ی اخلاق در پژوهش آن دانشگاه مطرح و مورد ارزیابی قرار گرفته و درصورت تایید، مصوبه‌ی صادر شده همراه با یک نسخه از پروتکل و ضمان مربوطه به کمیته‌ی مطالعات بالینی اداره کل دارو ارسال گردد.

دکتر رضاملک زاده
معاون تحقیقات و فناوری

از طریق سیستم چهار گون دریافت شد:
شماره نامه:
تاریخ دریافت نامه: ۱۳۹۵ / ۶ / ۷
سامت دریافت نامه:

رونوشت:

جهان آفای سرخی، دبیر خانه حوزه ریاست دانشکده ع پ خ ب د تربت جام
جهان آفای فرخ بور دبیر خانه حوزه ریاست دانشگاه تربیت مدرس
سرکار خاتم حکیمی دبیر خانه م بروزهشی دانشگاه ع پ خ ب د تهران
سرکار خاتم مسندی، دست رئیس امور ارشاد، بروزهشی، دانشجوی دانشکده ع پ، خ ب د آزادان

دستورالعمل بررسی پروتکل مطالعات بالینی و مطالعات هم ارزی زیستی (بیوآگی والانس) بر روی داروهای مقاضی ثبت/ تعدیید پروانه از سازمان غذا و دارو

این دستورالعمل به عنوان سند تکمیلی سایر ضوابط و دستورالعمل‌های کشوری مصوب برای انجام پژوهش‌های علوم پزشکی و به منظور شفافسازی و تسهیل فرایند پروتکل‌های کارآزمایی بالینی و مطالعات هم ارزی زیستی که در حبشه‌ی وظایف سازمان غذا و دارو قرار می‌گیرند و منظور از انجام آن‌ها ثبت داروهای مقاضی ورود به بازار و یا تعدیید پروانه داروهای موجود در بازار دارویی کشور توسط شرکت‌های دارویی می‌باشد، تدوین گردیده است.

۱- پروتکل مطالعه‌ی بالینی توسط شرکت دارویی به همراه ضمانات و مستندات لازم براساس راهنمای مربوطه (پیش نویس فرم رضایت آگاهانه، فرم گزارش اطلاعات بیمار و) به اداره کل داروی سازمان غذا و دارو تحويل می‌گردد.

۲- پس از ارجاع مستندات مندرج در بند یک به اداره نظارت بر مطالعات بالینی اداره کل دارو و طی مراحل ارزیابی و داوری علمی، موضوع پرونده در کمیته‌ی مطالعات بالینی این اداره مطرح و پس از تایید اولیه و قبل از صدور مجوز Clinical Trial Authorization (CTA) آخرین ویرایش پروتکل به همراه ضمانات مربوطه از سوی اداره کل دارو به کمیته‌ی اخلاق در پژوهش دانشگاه علوم پزشکی محل اجرای مطالعه ارسال می‌گردد.

تبصره ۱: کمیته‌ی مطالعات بالینی اداره کل دارو در سازمان غذا و دارو، پروتکل‌های طرح شده در این جلسات را از جنبه‌های علمی، متداول‌بودی، صلاحیت محقق و نیز رعایت استانداردهای اخلاق در پژوهش مورد ارزیابی قرار می‌دهد.

تبصره ۲: تعداد دفعات لازم جهت ارزیابی یک پروتکل در جلسات کمیته‌ی مطالعات بالینی به منظور اخذ تاییدیه کمیته، بستگی به کیفیت پروتکل و نظرات داودان پرسی‌کننده خواهد داشت و محدودیتی در این زمینه وجود ندارد.

تبصره ۳: شروع مطالعات بالینی موضوع این دستورالعمل منوط به اخذ مجوز CTA از اداره کل دارو توسط مجریان مطالعه (شرکت دارویی مقاضی و مجری اصلی کارآزمایی بالینی) می‌باشد و آغاز مطالعه‌ی بالینی در هریک از مراحل قبل از آن فاقد وجاهت قانونی است و تخلف پژوهشی محسوب می‌گردد.

۳- کمیته‌ی اخلاق در پژوهش دانشگاه مربوطه بایستی پروتکل‌های موضوع این دستورالعمل را خارج از نوبت و در اولین جلسه کمیته‌ی دانشگاه مطرح و مورد ارزیابی قرار داده و مصوبه مربوطه را همراه با یک نسخه از پروتکل و ضمانات مربوطه به کمیته‌ی مطالعات بالینی اداره کل دارو ارسال نماید.

تبصره ۱: کمیته اخلاق دانشگاه پس از بررسی و تائید ملاحظات اخلاقی کارآزمایی، باید عبارت «شروع این مطالعه فقط پس از اخذ مجوز (CTA) اداره کل دارو مجاز می باشد» را در ذیل تصویب نامه خود درج نماید.

تبصره ۲: در صورت اعتراض کمیته مطالعات بالینی اداره کل دارو نسبت به نتایج و تغییرات اعمال شده در پروتکل، طی ارزیابی کمیته اخلاق دانشگاهی، دبیرخانه کمیته ملی اخلاق در پژوهش‌های زیست پزشکی به موضوع رسیدگی و نظر نهایی را اعلام و یا در صورت لزوم و بنا به صلاح‌دید رئیس کمیته، موضوع در جلسه کمیته ملی مطرح و تصمیم‌گیری می‌شود.

تبصره ۳: در مصوبات صادره توسط کمیته‌های اخلاق در پژوهش جهت مطالعات دارویی، باید به صورت شفاف ذکر شود که تنها مطالعاتی برای ثبت دارو یا سایر موارد توسط سازمان غذا و دارو مورد تایید می‌باشد که توسط کمیته مطالعات بالینی اداره کل داروی سازمان غذا و دارو به کمیته‌های اخلاق ارجاع شده باشد.

۴- مجری مطالعه بایستی پس از اخذ تاییدیه کمیته اخلاق ثبت به ثبت پروتکل در سامانه مرکز ثبت کارآزمایی‌های بالینی (www.irct.ir) اقدام و شماره ثبت مربوطه را از طریق شرکت دارویی متقاضی به اداره کل دارو اعلام نماید.

۵- اداره کل دارو بایستی پس از دریافت شماره ثبت IRCT او مطابقت مندرجات ثبت شده با پروتکل مصوب نهایی و نیز تکمیل تمامی مدارک مورد نیاز از سوی شرکت متقاضی، براساس ضوابط جاری ثبت به صدور مجوز شروع مطالعه (CTA) اقدام نماید.

تبصره: اداره کل دارو یک نسخه از پروتکل نهایی مصوب را به همراه مجوز صادره به دبیرخانه کمیته ملی اخلاق در پژوهش‌های زیست پزشکی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی ارسال خواهد کرد.

۶- کمیته ملی اخلاق در پژوهش بایستی حداقل ظرف دو هفته پس از وصول پروتکل نهایی و مجوز اداره کل دارو برای هریک از مطالعات موضوع این دستورالعمل یک نفر ناظر اخلاقی واجد شرایط تعیین و به اداره کل دارو معرفی نماید.

این دستورالعمل در ۶ بند و ۷ تبصره، در هفتمین جلسه کمیته ملی اخلاق در پژوهش‌های زیست پزشکی مورخ ۱۳۹۴/۴/۲ تصویب گردید.